

Noord- Zuidverbinding

Voorstel van decreet + amendement

Algemene inleiding

- o Belangrijke verbindings- en transportroute tussen Eindhoven en de hoofdweg E314/A2 in Houthalen-Helchteren, tot in Hasselt
- o Structuurplan Vlaanderen: gedeelte tussen de Nederlandse grens en de hoofdweg E314/A2 = primaire weg type I, nodig om het net van hoofdwegen te complementeren
- o Sinds de jaren '60 werden delen van de Noord-Zuidverbinding opgewaardeerd of nieuw aangelegd om de verbinding te laten functioneren als een primaire weg type I
- o Vandaag blijft enkel het wegdeel tussen Hechtel-Eksel en Zonhoven, grotendeels op grondgebied van Houthalen-Helchteren, onaangepast
- o Lang studieproces m.b.t. doortochttracé (bestaande wegbedding; door twee dorpskernen in een tunnel) / omleidingstracé

Retroacta

- o 29 mei 2006 – 1 juli 2006: werken op 4 gevaarlijke kruispunten op de Grote Baan
- o Zomer 2007 – begin 2008: MER-studie wordt uitgevoerd
- o 7 januari tot en met 5 februari 2008: kennisgevingsdossier van de MER-studie ligt ter inzage op verschillende locaties
- o Juli 2008: indiening van het definitieve plan-MER en van de maatschappelijke kosten-batenanalyse
- o 22 september 2008: goedkeuring van het plan-MER door de dienst-MER
- o 3 oktober 2008: Vlaamse Regering kiest voor de omleiding
- o 5 februari 2010: voorlopige vaststelling van het GRUP
- o 15 maart 2010 tot en met 13 mei 2010: openbaar onderzoek van het GRUP
- o 13 september 2010 tot 24 oktober 2010: kennisgevingsdossier van de Project-MER ligt ter inzage op verschillende locaties
- o 17 december 2010: Vlaamse Regering start de onderhandelingen met 5 consortia van kandidaat-aannemers voor de omleidingsweg
- o 4 maart 2011: Vlaamse Regering stelt GRUP definitief vast
- o 29 maart 2013: RvS vernietigt definitieve vaststelling GRUP + goedkeuring van het plan-MER

Inhoud GRUP

- o GRUP omvat drie deelplannen:
 - o 1. Omleidingstracé (langgerekt gebied voor wegeninfrastructuur)
 - o 2. Opheffing van een op het gewestplan voorziene reservatiestrook
 - o 3. Ecologische verbinding tussen het militair domein Kamp van Beverlo en het militair schietterrein Meeuwen-Helchteren

Keuze voor omleidingstracé

- o Beste garanties op **leefbare woonkernen** in Houthalen-Helchteren
- o **Groene verbindingzones** en een belangrijk pakket aan natuurmaatregelen
- o **Langetermijnoplossing** rondom de dorpskernen. De omleiding zal niet enkel economisch op
- o **Minimale verkeershinder** tijdens de werken
- o **Opmerkelijk kortere** werken dan bij doortochttracé
- o **Beperkt aantal onteigeningen**

Keuze voor omleidingstracé

	Doortochttracé	Omlleidingstracé
Historisch passief	Actieve natuurbouw op 32,6 ha ten noorden van de KMO-zone	Actieve natuurbouw op 32,6 ha ten noorden van de KMO-zone
Verbetering van het Natura2000-netwerk	Actieve natuurbouw op 34,5 ha ten zuiden van de KMO-zone	Actieve natuurbouw op 66,2 ha landbouwgronden gelegen tussen het Militair domein Leopoldsburg en Militair domein Meeuwen-Gruitrode via de as KMO-zone, Molenheide, militaire kazerne, ... (natuurverbinding 4) Verbeterende maatregelen ten behoeve van schrale, open en droge ecotopen, aan te sturen via de beheerplanning, in ca 100 ha groene zones (natuurverbinding 4)

Inhoud van het dossier

- o Knooppunt in Helchteren-Noord
 - o Op- en afrittencomplex ter hoogte van de gemeentegrens tussen Houthalen-Helchteren en Hechtel-Eksel (uitwisseling van het verkeer tussen de omleidingsweg (N74) en de toekomstige lokale weg N715)
 - o Delen buiten het complex omgevormd tot natuur
 - o Ecoduct over de Noord-Zuidverbinding ten noorden van het complex

Inhoud van het dossier

- o Twee tunnels in Hoeverheide
 - o Half ingegraven tunnels om impact op natuurgebied te beperken
 - o Half ingegraven i.f.v. grondwaterspiegel
- o Viaduct aan de wijk Lillo
 - o I.f.v. ingewikkeld onderliggend waternetwerk
 - o Vrijwaring ecologisch waardevolle valleigebieden van de Broekbeek en de Mangelbeek

Inhoud van het dossier

- o Het uitwisselingscomplex Noord-Zuidverbinding - E314
 - o Het bestaande op- en afrittencomplex met de E314 wordt vervangen door een nieuw complex. Doordat de aantakking van de Noord-Zuidverbinding op de E314 westelijker komt te liggen dan vandaag, ontstaat een ruimtelijk ontwarde knoop.
 - o Ter hoogte van de kruising met de Laambeek wordt een ecotunnel aangelegd.

Inhoud van het dossier

- o Omgeving Zonhoven-Eikenen
 - o Huidige aansluiting naar Zonhoven vervangen door een nieuwe knoop
 - o Aanleg tunnel i.f.v. doorstroming doorgaand verkeer
 - o Aanleg rotonde bovenop tunnel
 - o Nieuwe verbindingsweg tussen rotonde en Houthalenseweg dient als toegang tot Zonhoven

RvS-arrest

- o Ecologische verbinding (deelplan 3) = **compenserende maatregel** en geen milderende maatregel (zoals aangenomen bij de opmaak van het plan-MER en het GRUP)
- o Compenserende maatregelen passen binnen een **specifiek afwijkingsregime** dat enkel worden toegepast bij dwingende redenen van groot openbaar belang, die uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd. Aan deze **bijzondere motiveringsplicht** is naar het oordeel van de Raad van State niet voldaan

Gevolgen RvS-arrest zonder voorstel van decreet

- o Volledig hernemen procedures (plan-MER/RUP) = *onaanvaardbare maatschappelijke, economische en ecologische kosten*
- o *Mobiliteitsproblematiek* (met inherente hinderaspecten) zou lange tijd zonder oplossing blijven
- o Lang uitgestelde verbetering van het transportsysteem zou *de economische ontwikkeling van de regio belemmeren*
- o Positieve *werkgelegenheidseffecten* (min. 24.441.362 en max. 31.951.545 euro (tijdsvenster 30 jaar) volgens de maatschappelijke kosten-batenanalyse) zouden zonder decretale regeling *op de lange baan worden geschoven*
- o Uitstel *substantiële verkeersveiligheidsbaten* (MKBA) voor het omleidingstracé; het gaat om een geactualiseerde veiligheidsbaat van 79.096.746 euro
- o Uitstel uitbreiding natuurareaal

Over een relatief korte periode van 30 jaar genereert het omleidingstracé een *positieve welvaartseconomische impact van zo'n 90 miljoen euro à 184,5 miljoen euro* (MKBA). Deze belangrijke welvaartstoename mag niet op de helling komen te staan.

Voorstel

- o Decretale erkenning groot openbaar belang – dat duidelijk blijkt uit verschillende dossierelementen (zie motiveringsnota)
 - o Oplossing mobiliteitsproblematiek
 - o Verhoging verkeersveiligheid (MKBA: substantiële daling van het risico op verkeersongevallen)
 - o Werkgelegenheid
 - o Uitbreiding natuurareaal
- o Door de erkenning van het “groot openbaar belang” wordt het door de RvS vastgestelde vormgebrek hersteld. Er worden geen nieuwe elementen aan het dossier toegevoegd
- o Door de erkenning van het “groot openbaar belang” ligt de weg open voor een nieuwe vaststelling van het plan-MER en het GRUP door de Vlaamse Regering

Juridische onderbouw

- o Het EHRM en het Grondwettelijk Hof aanvaarden dat de wetgever een formeel gebrek corrigeert ter bevestiging van de oorspronkelijke wil van de regelgever. Dat is omstandig uiteengezet in de toelichting bij het voorstel van decreet.
- o In de drie Gewesten is reeds gebruik gemaakt van de techniek van de legislatieve validatie ten aanzien van door de Raad van State om technische redenen onwettig bevonden bestemmingsplannen, waarbij moet aangestipt worden dat het Grondwettelijk Hof deze validaties tot dusver grondwettig heeft bevonden.
 - o Bij de recente vernietiging van de validatie van het 'integratiespoor voor de MER-procedure' werd door het Grondwettelijk Hof opnieuw gesteld dat validaties van technische mankementen principieel mogelijk zijn. In het specifieke dossier werd echter geoordeeld dat de betrokken problematiek (de verschilpunten op het vlak van openbaarheid tussen twee MER-procedures) geen technisch maar een fundamenteel karakter had.
- o Het voorstel raakt niet aan de bevoegdheid van de Raad van State om opnieuw te oordelen over het nieuwe regeringsbesluit (nieuwe vaststelling plan-MER en GRUP). Weliswaar kan de Raad van State na de validatieregeling niet langer oordelen dat het project geen steun vindt in de habitatregelgeving.

Regeringsbeslissing 14/06/2013

- bijkomende vastlegging van de kosten verbonden aan de meerwerken op het studiecontract voor de Noord-Zuid verbinding, met het oog op een bijstelling van het plan-MER

Advies RvS

- o De Raad van State acht, rekening houdende met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof terzake, de door het voorstel van decreet gehanteerde techniek van validatie door de decreetgever aanvaardbaar.
- o Voorbehoud:
 - o het feit dat het project van groot openbaar belang wordt verklaard, impliceert dat er compensaties worden gegeven voor de betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszones
 - o het blijft een pijnpunt dat het plan-MER dat zal worden herbevestigd nergens spreekt over dergelijke compensaties

Amendement

- o De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om het nodige te doen voor een bijstelling van het plan-MER, rekening houdend met het begrip 'compenserende maatregelen' (zie regeringsbeslissing 14/06/2013)
- o Het Vlaams Parlement dient zijn goedkeuring te verlenen aan het bijgestelde rapport
- o Vervolgens kan de Vlaamse Regering cfr. het voorstel van decreet het RUP opnieuw vaststellen

Voordelen amendement

- o Het begrip 'compenserende maatregelen' zal in het plan-MER worden opgenomen
- o De parlementaire goedkeuring van het plan-MER versterkt het geïnformeerd karakter van het besluitvormingsproces
- o Doordat het RUP-proces niet moet worden overgedaan blijft de tijdswinst behouden

Amendement

- o machtiging om plan-MER opnieuw vast te stellen na bijkomend onderzoek (zonder dat procedure volledig moet worden genomen)
- o Vlaamse Regering kan GRUP opnieuw vaststellen na afronding bijkomend onderzoek